

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320011272
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2320011272.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Andrey Kondllovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. XXXXXX XXXX v C., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora voči rozsudku Okresného súdu Galanta zo 17. januára 2023, sp. zn. 2T/92/2020, na verejnom zasadnutí konanom 26. októbra 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta zamieťa.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo 17. januára 2023, sp. zn. 2T/92/2020, uznal obžalovaného A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) na tom skutkovom základe, že dňa 06.03.2020 v čase o 19:06 hod. v meste Šaľa na ulici Hornej na parkovisku pred bytovým domom č. XX ako vodič osobného motorového vozidla značky Mazda 6, evidenčného čísla D. XXX B. pri zatáčaní vľavo počas cúvania na parkovisko pred bránu objektu potravín narazil cúvajúcim vozidlom s pravou bočnou časťou vozidla do chodkyne - poškodenej E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. G. H. XXX/XX, ktorá prechádzala mierne šikmo cez cestu za cúvajúcim vozidlom, pričom vplyvom tohto nárazu stratila rovnováhu, spadla k okraju cesty a následne obžalovaný po zacúvaní na parkovisko zatočil vpravo a rozbiehal sa, pričom prešiel pravým predným kolesom už ležiacu chodkyňu cez jej pravú nohu, následkom čoho spôsobil podľa znaleckého posudku č. 16/2020 z odboru zdravotníctva poškodenej E. F. zranenia, stav po traume hlavy, povrchové odierky v oblasti ľavej očnice, na čele a obočí, odierku na ľavom stehne a kolene bez bližšej lokalizácie a charakteristiky, polytraumu s traumatickým a hemoragickým šokom a poúrazovou chudokrvnosťou, viacpočetnú zlomeninu hlavice ľavej ramennej kosti s posunom, zlomeninu tela pravej stehennej kosti s viacerými lomnými líniami a ich posunom s dobou liečenia 3 mesiace.

2. Okresný súd za to obžalovaného odsúdil podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., zistiac poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., nezistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 1.000 €. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil mu podľa § 57 ods. 3 náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., so sídlom Panónska cesta 2, 851 04 Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874, škodu vo výške 2.686,89 €. Zároveň podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú E. F., nar. XX. XXXXXXXX XXXX, trvalé bytom H. XXX/XX, C., s jej nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

3. Okresný súd k vine obžalovaného uviedol, že po vykonaní dokazovania zhodnotil dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či tieto obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní, alebo niektorá zo strán a z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že skutok sa stal a že obžalovaný konaním uvedeným v skutkovej vete spáchal prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., nakoľko

naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu tak po stránke subjektívnej ako aj po stránke objektívnej. Tento záver umožnili súdu spoľahlivo prijať výsledky vykonaného dokazovania, vyplývajúce z celého radu ako priamych tak i nepriamych dôkazov, vrátane vyhodnotenia obrany obžalovaného, ktorú okresný súd považoval za nešťastnú a predovšetkým, za právne bezvýznamnú. Obžalovaný nad následkom, ktorý v dôsledku (ním spáchaného) trestného činu nastal vyjadril ľútosť, avšak zotrval v presvedčení, že zaň nemôže, na svoju obranu uvádzať skutočnosti, ktoré on sám považoval za rozhodujúce pre posúdenie zavinenia. Konkrétne obžalovaný založil svoju obhajobu na tom, že v čase, ktorý predchádzal zrážke jeho vozidla s poškodenou chodkyňou, túto vôbec nevidel a odôvodnil to skutočnosťou, že chodkyňa vybehla na cestu a preto nemal šancu zastaviť. Obžalovaný tiež zdôrazňoval, že poškodená užíva lieky na nervovú sústavu, čo mohlo mať vplyv na to, prečo si nevšimla jeho auto a vbehla mu do cesty, pričom sa odvolával na to, že poškodená je jeho suseda a preto má vedomosť o jej zlom psychickom stave. Okrem uvedeného poukazoval obžalovaný aj na skutočnosť, že poškodená bola oblečená celá v čiernom, čo zapríčinilo to, že ju nevidel. Takto zvolená obrana podľa názoru okresného súdu nielenže vôbec nebola spôsobilá vyvinieť obžalovaného spod obvinenia, ktorému v zmysle podanej obžaloby čelil, ale v podstate nemala ani vôbec žiadne iné opodstatnenie a zostala tak iba na úrovni právne neakceptovateľného pokusu o zbavenie sa zodpovednosti za spôsobený následok. Čo sa týka psychického stavu poškodenej okresný súd poukázal na lekársku správu z jej prvotného ošetrenia na urgentnom príjme, z ktorého vyplýva, že poškodená bola pri vedomí, na otázky odpovedala adekvátne, nebola ani pod vplyvom alkoholu, na hlavnom pojednávaní sama uviedla, že obžalovaného nevidela. V tomto smere okresný súd poukázal aj na negatívne výsledky toxikologicko - chemickej analýzy vykonanej u poškodenej po dopravnej nehode. Chybný úsudok obžalovaného tvoriaci základ jeho obrany spočíval podľa názoru okresného súdu tiež v tom, že v predmetnej trestnej veci nebolo rozhodujúce, čo mala poškodená oblečené, pretože zo znaleckého posudku č. 34/2020 celkom jasne vyplýva, že miesto nehody je dostatočne osvetlené pouličným verejným LED osvetlením, kedy je z dostatočnej vzdialenosti vidieť aj osobu oblečenú v tmavom oblečení a napriek tomu, že bola vonku tma, na mieste nehody nebola znížená viditeľnosť kvôli kvalitnému LED verejnemu osvetleniu a obaja účastníci nehody sa mohli včas vidieť, aby mohli bezpečne zabrániť vzniku dopravnej nehody. Ďalšia chyba v obrannom postoji obžalovaného spočívala v tom, že tento celkom neopodstatnene tvrdil, že poškodená mu pod auto vbehla, čo však bolo vyvrátené svedeckou výpoveďou svedka I. H., samotnej poškodenej, ako aj znaleckým dokazovaním. Svedok I. H. na hlavnom pojednávaní jednoznačne uviedol, že poškodená nemohla utekať, mohla akurát tak prechádzať.

4. Záver o vine obžalovaného podľa okresného súdu jednoznačne vyplýval nielen z výpovede poškodenej, svedka I. H., ale tiež zo záverov znaleckého dokazovania, z ktorého zreteľne vyplynulo, že spôsob jazdy obžalovaného bol z technického hľadiska nesprávny a jednou z technických príčin nehody bola skutočnosť, že z dôvodu nepozornosti a nedostatočného sledovania situácie v cestnej premávke nespozoroval počas cúvania chodkyňu prechádzajúcu cez cestu za vozidlom, narazil do nej, táto spadla na zem a následne po rozbehnutí dopredu prešiel poškodenú ležiacu na zemi pravým predným kolesom. Nič na tom nemení ani skutočnosť, že podľa záverov znaleckého posudku obžalovaný počas jazdy dopredu (kedy prešiel poškodenú ležiacu v tom čase už na zemi) v priebehu otáčania už nemohol z miesta vodiča vidieť ležať na zemi osobu pri pravom prednom kolese vozidla. Túto skutočnosť však súd zohľadňoval pri určovaní druhu a výmery trestu. Súčasne okresný súd nemal žiadne dôvody spochybňovať závery znaleckého dokazovania v oblasti posudzovania a vyhodnotenia zranení poškodenej, ktoré jej vznikli v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, ktorej bola účastníčkou a ktorú zavinil obžalovaný, pretože tieto zranenia boli riadne zdokumentované, vyšetrené, ošetrené, liečené a bola určená aj príčina ich vzniku. V konaní bol produkovaný aj dôkaz nasvedčujúci spoluúčasti poškodenej na dopravnej nehode, tieto zistenia okresný súd následne vzal do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmery trestu.

5. Ďalej okresný súd z hľadiska zavinenia konanie obžalovaného vyhodnotil podľa § 16 písm. a) Trestného zákona ako vedomú nedbanlivosť. Závažnosť konania obžalovaného bola určená spôsobom vykonania činu, mierou zavinenia obžalovaného a následkom, ktorý obžalovaný poškodenej spôsobil - ťažkú ujmu na zdraví, ktorú možno s poukazom na § 123 ods. 3 Tr. zák. subsumovať pod písmeno i) v zmysle § 123 ods. 4 Tr. zák., pretože poškodená bola dlhšie ako 42 kalendárnych dní závažným spôsobom ovplyvnená v obvyklom spôsobe života (nemožnosť pohybu, fixácia, sťažaná osobná starostlivosť a hygiena).

6. K výroku o treste okresný súd uviedol, že u obžalovaného vzhliadol jednu významnú poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., teda že obžalovaný viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Súd napriek tomu, že obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona, teda že sa priznal k spáchaniu trestného činu a tento úprimne oľutoval, prihliadol u obžalovaného

na skutočnosť, že v priebehu hlavného pojednávania ako i celého trestného konania opakovane vyjadril ľútosť nad trestným činom a najmä nad spôsobeným následkom, i keď svoju vinu neprípúšťal a tento kládol za vinu poškodenej. U obžalovaného nevzhladol okresný súd žiadnu priťažujúcu okolnosť.

7. Po zákonnej modifikácii podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. okresný súd vychádzal z upravenej trestnej sadzby v rozmedzí 6 až 18 mesiacov pri ukladaní trestu odňatia slobody. Povinnosť súdu podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadnuť pri určovaní druhu trestu a jeho výmery na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností sa však vzťahuje nielen na prípad ukladania trestu odňatia slobody, ale aj na prípad ukladania iného druhu trestu s odstupňovateľnou zákonom ustanovenou trestnou sadzbou. Ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. preto súd následne aplikoval aj na zákonom ustanovené trestnú sadzbu peňažného trestu, kedy po uvedenej zákonnej modifikácii vychádzal z upravenej trestnej sadzby v rozpätí 160 € až 221 340 €.

8. Okresný súd dospel k záveru, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť uložením trestu odňatia slobody, ale že účel trestu bude naplnený aj uložením iného (alternatívneho) druhu trestu, konkrétne trestu peňažného. V rámci určenia druhu trestu a jeho výmery zohľadnil bezúhonný život obžalovaného, ktorý nebol doposiaľ súdne trestaný a nedopustil sa ani žiadneho závažnejšieho priestupku a uložil mu peňažný trest vo výmere 1.000 €. Okresný súd v danom prípade neaplikoval ustanovenie § 10 ods. 2 Tr. zák. (tzv. materiálny korektív), nakoľko mal za to, že vzhľadom na spôsob vykonania činu, najmä na jeho následok, nie je závažnosť činu nepatrná. Pri ukladaní peňažného trestu obligatórne prihliadol aj na osobné a majetkové pomery obžalovaného a dospel k záveru, že uloženie takéhoto druhu trestu je možné, nakoľko obžalovaný ho je schopný zaplatiť. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, ustanovil súd obligatórne náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

9. Čo sa týka trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu okresný súd obžalovanému tento trest neuložil. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že obžalovaný ako vodič opakovane závažným spôsobom neporušoval dôležité pravidlá cestnej premávky, čo svedčí o jeho spoľahlivosti viesť motorové vozidlá. Je pravda, že obžalovaný sa dopustil spolu troch priestupkov proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, avšak je žiaduce poukázať na charakter týchto priestupkov (dňa 28. februára 2018 - technický stav vozidla, za ktorý priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 10 €, dňa 4. októbra 2020 - rýchlosť jazdy, za ktorý priestupok mu bola uložená pokuta vo výške 30 € a dňa 7. júna 2020 - blokovanie k výjazdu zberných nádob, ktorý priestupok bol vybavený napomenutím). Vzhľadom na charakter spáchaných priestupkov ako aj výšku uložených pokút možno podľa názoru okresného súdu konštatovať, že obžalovaný neporušoval závažným spôsobom predpisy o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a vzhľadom na výpis z evidencie priestupkov ako aj karty vodiča ho možno hodnotiť ako vzorného a zodpovedného vodiča. V prípade obžalovaného s poukazom na vyššie uvedené okresný súd preto uvážil, že uloženie trestu zákazu činnosti nie je potrebné, nakoľko spoločenský záujem na ochrane spoločnosti to nevyžaduje. K naplneniu účelu trestu u obžalovaného, ktorý sa trestného činu dopustil z nedbanlivosti, vzhľadom aj na všetky okolnosti prípadu nie je nevyhnutné popri uloženom peňažnom treste uložiť aj trest zákazu činnosti, pri výkone ktorej sa trestného činu dopustil. V tomto smere okresný súd poukázal na základné zásady ukladania trestov, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Okresný súd prihliadol v tomto smere aj na skutočnosť, že obžalovaný má zverené dieťa do osobnej starostlivosti, o ktoré sa stará, zároveň sa stará aj o svoju matku, ktorá je osobou vyššieho veku a je jediným žiteľom rodiny.

10. K výroku o náhrade škody uviedol, že uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. škodu vo výške 2.686,89 €, pretože poškodený si nárok na jej náhradu riadne a včas uplatnil a výšku škody mal súd za dostatočne preukázanú z prečítanej výpovede poškodeného z prípravného konania, ako aj z vyčíslenia nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Poškodená E. F. si uplatnila nárok na náhradu škody, avšak k výške škody sa nevedela vyjadriť, nevyčíslila ju a táto nevyplýva ani z lekárskeho posudku. Na rozhodnutie o uplatnenom nároku na náhradu škody by bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho.

11. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní a poučení o opravnom prostriedku prokurátor uviedol, že sa vyjadrí v zákonnej lehote. Obžalovaný si ponechal lehotu na podanie odvolania, pričom odvolanie v zákonom stanovenej lehote nakoniec nepodal.

12. Prokurátor písomným podaním doručeným okresnému súdu 17. januára 2023 podal voči rozsudku odvolanie, konkrétne čo do výroku o treste v neprospech obžalovaného, pretože mu nebol podľa § 61 Tr. zák. uložený aj trest zákazu činnosti.

13. Zahlásené odvolanie prokurátor odôvodnil po doručení písomného vyhotovenia rozsudku svojim písomným podaním doručeným okresnému súdu 8. marca 2023.

13.1. V odvolaní prokurátor po krátkej rekapitácii obsahu napadnutého rozsudku uviedol, že rozsudok vo výroku o treste v časti týkajúcej sa neuloženia trestu zákazu činnosti obžalovanému nepovažuje za primeraný a postačujúci na ochranu spoločnosti a nápravu páchatela. Poukázal na § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., ďalej na to, že napadnutým rozsudkom bol obžalovaný uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil ako vodič motorového vozidla a bol toho názoru, že vzhľadom na povahu spáchaného skutku, ako aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k jeho spáchaniu a osobu obžalovaného mu mal byť správne uložený aj trest zákazu činnosti spočívajúci vo vedení motorových vozidiel každého druhu. Argumentoval tým, že pri ukladaní trestu je potrebné vziať do úvahy samotnú osobnosť obžalovaného a charakter páchanej trestnej činnosti, že trest je právnym následkom trestného činu a musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu, pričom je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Tr. zákona, ďalej že trest sa musí rovnať spôsobenému „bezpráviu“ a že účelom trestu je predovšetkým ochrana spoločnosti, individuálna ako i generálna prevencia a zabránenie opakovaniu sa danej trestnej činnosti.

13.2. Ďalej prokurátor v odvolaní poukázal na to, že zo znaleckého posudku Ing. Romana Červinku, znalca v odbore cestná doprava č. 34/2020 vyplýva, že príčinou vzniku dopravnej nehody bola nesprávna technika jazdy vodiča A. B., ktorý z dôvodu nepozornosti a nedostatočného sledovania situácie v cestnej premávke nespozoroval chodkyňu pani F. prechádzajúcu cez cestu za jeho súvujúcim vozidlom a narazil do chodkyne, že to vodič svojou technikou jazdy ohrozil chodkyňu prechádzajúcu cez cestu, vyvolal kolíznú situáciu a následne dopravnú nehodu, pričom v priebehu súvania sa chodkyňa plynule priblížila k vozidlu a vodič mal možnosť spozorovať ju prechádzajúcu cez cestu za vozidlom. Znalec zároveň uviedol, že žiaden z účastníkov dopravnej nehody nevytvoril druhému účastníkovi prekážku z technického hľadiska náhlu, teda takú pri ktorej by ani pri správnej technike jazdy nebolo možné zabrániť.

13.3. Na základe uvedeného prokurátor skonštatoval, že obžalovaný sa trestného činu dopustil ako vodič motorového vozidla, teda v súvislosti s touto činnosťou a pochybnosť o spôsobilosti obžalovaného viesť motorové vozidlo je dôvodne preukázaná. Vodič vyvolal kolíznú situáciu a spôsobil tak dopravnú nehodu z dôvodu nesprávneho súvania a nedostatočnému sledovaniu situácie, nakoľko v opačnom prípade by spozoroval chodkyňu prechádzajúcu cez cestu za jeho vozidlom. Okrem toho poukázal prokurátor na to, že obžalovaný bol opakovane postihnutý za priestupky na úseku cestnej premávky, celkovo až 6 krát. Preto je prokurátor toho názoru, že je potrebné a dôvodné uložiť obžalovanému aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vedenia motorových vozidiel každého druhu, nakoľko v prípade, že by sa vodič plne venoval riadeniu a dostatočne by sledoval situáciu v cestnej premávke, včas by spozoroval chodkyňu a mal by možnosť zabrániť nehode včasným a bezpečným zabrzdzením vozidla.

13.4. S poukazom na vyššie v konečnom návrhu potom prokurátor žiadal, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd s poukazom na § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám rozsudkom.

14. Obžalovaný sa k písomne odôvodnenému odvolaniu prokurátora vyjadril písomným podaním doručeným okresnému súdu 28. marca 2023.

14.1. V ňom zdôraznil, že v prípravnom konaní ako aj na súde úprimne oľutoval predmetnú nešťastnú udalosť, ktorá sa stala bez jeho úmyslu a bola zhodou viacerých udalostí. Preto považuje rozsudok za zákonný a vecne správny a uložený trest za spravodlivý a primeraný. Je toho názoru, že poskytol maximálnu súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní, ako aj súčinnosť vo vzťahu k poškodenej a nakoľko sa stal v podmienkach cestnej premávky zhodou viacerých nešťastných náhod, t. j. neúmyselne z nebanlivosti, nesúhlasil s tvrdeniami prokurátora, že trest nie je dostatočný. Vyhlásil, že poškodenej je pripravený nahradiť škodu a že odo dňa predmetného skutku mal snahu sa jej osobne ospravedlniť ako aj jej rodine za to čo neúmyselne spôsobil, a aj touto cestou chce vyjadriť hlbokú ľútosť a ospravedlnil sa poškodenej a členom jej rodiny.

14.2. K peňažnému trestu uviedol, že je podľa neho primeraný, spravodlivý trest, zákonný a spravodlivý. Uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo by bolo podľa jeho názoru v rozpore so zákonnými kritériami primeranosti trestu. Zdôraznil podľa neho podstatnú okolnosť a síce, že pre zabezpečenie základných životných potrieb, najmä doprava na lekárske vyšetrenia, nákup liekov, potravín atď. je pre neho nevyhnutné, aby mohol viesť motorové vozidlo a prípadný zákaz činnosti viesť motorové vozidlo by mal zásadný negatívny vplyv na jeho rodinu a blízke osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti. Nikdy v minulosti obdobný skutok nespáchal, predmetný skutok je skutočne mimoriadne nešťastnou udalosťou, z ktorej nemôže vyplývať predpoklad spáchania podobného, pre spoločnosť nebezpečného skutku v oblasti cestnej premávky v budúcnosti. Ako je vidieť z registra trestov, nikdy v minulosti nespáchal obdobný trestný čin v oblasti cestnej premávky. K tvrdeniu prokurátora, že spáchal

6 priestupkov v oblasti cestnej premávky uviedol, že táto skutočnosť žiadnym spôsobom nepredpokladá páchanie trestných činov. Uvedené zdôraznil, pretože zásadne nesúhlasil s tvrdením prokurátora, že ak pácha priestupky, tak je aj predpoklad páchania trestných činov. Áno, je možný predpoklad spáchania ďalšieho priestupku, avšak uvedené nezakladá dôvodnú obavu, aby mu bol uložený trest zákazu viesť motorové vozidlo s predpokladom páchania trestných činov. Mal za to, že uloženie trestu podľa § 61 Tr. zák. nie je obligatórnou povinnosťou. Chce preto so všetkou skromnosťou a zodpovednosťou požiadať odvolací súd, aby zväžil okolnosti prípadu a dôsledky, ktoré by pre neho vyplývali z uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlo.

14.3. V ďalšej časti vyjadrenia poukázal na neuloženie trestu zákazu činnosti v obdobných veciach vedených na Okresnom súde v Nitre, napr. vo veci sp. zn. 1T/70/2019 zo dňa 12. decembra 2019, 1T/80/2020 zo dňa 2. februára 2021, 1T/78/2021 zo dňa 11. novembra 2021 alebo 1T/22/2021 zo dňa 13. januára 2022, v ktorých podľa odôvodnenia a špecifikácie skutkov sa jednalo o skutky z oblasti cestnej premávky, avšak najmä následky týchto skutkov boli závažnejšie čo do výšky škody, zranení poškodených, trvania liečenia a ďalších.

14.4. Na základe týchto okolností a v súlade s princípmi právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutí žiadal, aby mu bolo upustené od uloženia trestu zákazu činnosti. Verí, že krajský súd prihliadne na všetky pohľadujúce okolnosti ako aj okolnosti hodné osobitného zreteľa vo vzťahu k uloženiu trestu zákazu činnosti a bude vo veci rozhodnuté zákonne a spravodlivo. V konečnom návrhu potom žiadal odvolací súd, aby odvolanie prokurátora zamietol, a rozsudok prvého stupňa potvrdil.

15. Spisový materiál bol Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní prokurátora 11. apríla 2023.

16. Za účelom prejednania odvolania nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 26. októbra 2023, ktorého sa zúčastnil prokurátor krajskej prokuratúry a obžalovaný. Po oboznámení správy o stave veci sa pristúpilo ku konečným návrhom, keďže krajský súd dokazovanie nedopĺňal, nakoľko v tomto smere žiadne návrhy neboli. V rámci konečných návrhov prítomný prokurátor uviedol, že sa stotožňuje s argumentáciou uvedenou v odôvodnení odvolania a navrhol, aby krajský súd zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a zároveň uložil obžalovanému aj primeraný trest zákazu činnosti. Obžalovaný v konečnom návrhu poukázal na závery znaleckého posudku, kde aj znalec uviedol, že chodkyňa mala dávať pozor. Chodkyňa uviedla, že sa domnievala, že prejde. Bola celá v čiernom, bez reflexných prvkov. Nemal šancu ju vidieť, bol tam aj svedok, jednoducho ju nemohol vidieť. Poukázal na to, že v tom čase bol zákaz vychádzania, poškodená vyšla von venčiť psa. Požiadal krajský súd, aby nevyhovel odvolaniu prokurátora, pretože je jediný živiteľ rodiny, má súdom zverenú maloletú dcéru, ktorá má 13 rokov, súčasne sa stará o svoju matku, ktorá má 74 rokov a tiež je aj poručníkom svojej sestry, ktorá má psychické problémy a je umiestnená v zariadení v J.. Robí šoféra vo firme, iného šoféra šéf nemá. Poukázal na to, že každého pol rok musí súdu podať správu. Jeho zamestnanie je jediný zdroj jeho príjmu. Je v kontakte aj v poškodenou, poznajú sa od malička, pozná sa aj s jej synom a napriek tej nehode majú s poškodenou dobré vzťahy. Veľmi ho to mrzí, bol to taký zlom a omyl, že si to dodnes nevie vysvetliť.

17. Podľa § 315 Tr. por., o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por., odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Tr. por., odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por., ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

18. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnom stanovenej lehote a proti

výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré výroku o treste predchádzalo

19. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo napadnutému výroku o treste, v tomto smere žiadne námietky odvolateľ nemal a chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil. Možno tak skonštatovať, že okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu k napadnutému výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K trestu všeobecne

20. Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

20.1. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

20.2. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

20.3. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

20.4. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

20.5. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

20.6. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a

preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Konkrétne k výroku o treste

21. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd u obžalovaného preskúmal pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a správne u neho zistil jednu poľahčujúcu okolnosť, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (§ 36 písm. j) Tr. zák.). Poľahčujúcu okolnosť, že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval, mu správne okresný súd nepriznal, nakoľko obžalovaný síce vyjadril ľútosť nad tým, čo sa stalo, ale subjektívne sa necíti vinným poukazujúc na to, že zavinenie je na bedrách poškodenej, čo však nemalo oporu v záveroch vykonaného dokazovania. Priťažujúce okolnosti podľa § 37 Tr. zák. ani krajský súd nezistil. Prevažujúci pomer poľahčujúcich okolností správne vyjadril okresný súd vo výroku o treste poukazom na ust. § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., tiež správne znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby (6 mesiacov až 2 roky) o jednu tretinu, teda na 6 mesiacov až 18 mesiacov.

21.1. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák., peňažný trest môže súd uložiť od 160 eur do 331 930 eur páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal alebo sa snažil získať majetkový prospech.

Podľa § 56 ods. 2 Tr. zák., bez splnenia podmienok uvedených v odseku 1 môže súd peňažný trest uložiť, ak ho ukladá za prečin a vzhľadom na povahu spáchaného prečinu a možnosť nápravy páchatel'a trest odňatia slobody neukladá.

21.2. Pokiaľ ide o druh trestu, okresný súd správne dospel k záveru, že obžalovaného je možné ako tzv. prvopáchatel'a nedbanlivostného trestného činu (prečinu) v doprave potrestať postupom podľa § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. aj alternatívnym trestom k trestu odňatia slobody, konkrétne peňažným trestom.

21.3. Pokiaľ ide o okresným súdom vymeraný trest 1.000 €, ktorý sa pohybuje aktuálne na úrovni dvoch mesačných príjmov obžalovaného, mu bol uložený pri dolnej hranici zákonného rozpätia (modifikovaného postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zák.), ktorý reflektuje nielen závažnosť spáchaného činu, formu jeho zavinenia a spôsobené následky na strane jednej, ale aj pomery obžalovaného, jednak príjmové a majetkové pomery, ale aj osobné a tiež možnosti jeho nápravy týmto druhom trestu. Aj takýto trest je v tomto konkrétnom prípade spôsobilý podľa názoru krajského súdu splniť účel sledovaný zákonom.

21.4. Nakoniec voči druhu a výške peňažného trestu ani prokurátor neuplatnil v podanom odvolaní žiadne výhrady.

21.5. Okresný súd nepochybil ani vtedy, keď obligatórne uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody popri uloženom peňažnom treste. Pri ukladaní peňažného trestu obžalovanému podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol zo strany obžalovaného úmyselne zmarený, ustanovil primeraný náhradný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov.

K neuloženiu trestu zákazu činnosti

22. Pokiaľ ide o trest zákazu činnosti, okresný súd nepochybil, keď obžalovanému neuložil tento druh trestu, hoci obžalovaný spáchal súdený trestný čin práve v súvislosti s vedením motorového vozidla, teda v spáchal trestný čin v doprave.

22.1. Krajský súd pripomína, že rozhodnutie súdu o uložení trestu zákazu činnosti má fakultatívnu povahu, pričom uloženie tohto trestu zákon neviaže na splnenie konkrétnych podmienok. Rozhodnutie uložiť tento druh trestu je teda výlučne na zvážení súdu. Uvedené je prejavom sudcovskej individualizácie trestu, kedy môže súd v plnej miere vyhodnotiť okolnosti spáchania trestného činu, ako aj osobu páchatel'a a rozhodnúť, či je potrebné takýto trest uložiť. Podmienkou pre uloženie trestu zákazu činnosti podľa § 61 Tr. zák. je, aby sa páchatel' práve v súvislosti s touto činnosťou dopustil trestného činu. Účel trestu zákazu činnosti spočíva v zabránení páchatel'ovi vykonávať len takú činnosť (zamestnanie, povolanie alebo funkciu), ktorá mu dáva príležitosť na páchanie trestných činov určitého druhu.

22.2. Pri analýze skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. treba mať na zreteli skutočnosť, že ide o nedbanlivostný trestný čin. Objektívna stránka trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. spočíva v spôsobení ťažkej ujmy na zdraví. Zákon presne neustanovuje, akým spôsobom má byť ťažká ujma na zdraví spôsobená. Preto je bez právneho významu, akým spôsobom páchatel' tento škodlivý následok vyvolá. Na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti podľa § 157 ods. 1 Tr. zák. je teda relevantné výlučne to, že ťažká ujma na zdraví nastala v dôsledku nedbanlivosti páchatel'a. Ťažká ujma na zdraví musí byť navyše spôsobená v

priamej príčinnej súvislosti s nedbanlivostným konaním páchatel'a (existencia kauzálneho vz'ahu medzi konaním a následkom).

22.3. V súvislosti s prejednávanej trestnou vecou je potrebné uviesť, že vina obžalovaného bola nesporná, bolo preukázané, že nedbanlivostným konaním obžalovaného pri vedení motorového vozidla došlo k ťažkej ujme na zdraví poškodenej, pričom znaleckým dokazovaním bola konštatovaná nesprávna technika jazdy vodiča. Zároveň bola adekvátne aj vyvrátená obrana obžalovaného o absencii jeho zavinenia, na ktorú argumentáciu krajský súd odkazuje, pretože obžalovaný túto obranu prezentoval aj v konaní pred odvolacím súdom.

22.4. Napriek vyššie uvedenému sa krajský súd nestotožnil s odvolacou argumentáciou prokurátora ohľadom potreby súčasného uloženia aj trestu zákazu činnosti. Hoci niet pochyb o tom, že protiprávne konanie obžalovaného malo závažný následok (ťažká ujma na zdraví), napriek tomu krajský súd dospel k záveru, že u obžalovaného účel trestu bude naplnený i bez uloženia tohto druhu trestu. Tento záver sa v podstate opiera o tie isté dôvody, na ktoré poukázal už okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku.

22.5. Zdôrazniť treba najmä to, že sa obžalovaný spáchanie trestnej činnosti úprimne oľutoval, i keď subjektívne sa necíti byť vinný. Táto okolnosť však už bola zohľadnená v tom, že mu nebola priznaná pohľadujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa k trestnému činu priznal a úprimne ho oľutoval. Nie je dôvod, aby sa na tento jeho postoj prihliadalo aj pri ukladaní trestu, zvlášť ak odvolanie čo do výroku o vine nakoniec nepodal. Rovnako ale treba prihliadnúť aj na výsledky znaleckého dokazovania znalca z odboru cestná doprava, kde zo záverov jeho posudku rezultovala aj nesprávna technika prechádzania cez cestu chodkyňou poškodenou. Tiež správne okresný súd prihliadol na to, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu viedol riadny život. Rovnako v prospech obžalovaného bolo potrebné zohľadniť aj skutočnosť, že od spáchania skutku až do rozhodnutia odvolacieho súdu uplynula doba (viac ako 3 roky), počas ktorých obžalovaný naďalej viedol riadny život. Treba poukázať aj na skutočnosť, že obžalovaný je vodič z povolania, ktorý je zároveň aj živiteľom rodiny, stará sa o maloleté dieťa, tiež o svoju matku (osobu vyššieho veku) a je poručníkom svojej sestry, ktorá je nesvojprávna, a ktorej prispieva na umiestnenie v zariadení „K.“ L. M. a navštevuje ju tam. Vodičské oprávnenie preto potrebuje na zabezpečenie potrieb nielen svojich, ale aj svojej rodiny. V neprospech obžalovaného nemožno vyhodnotiť ani spáchanie priestupkov v doprave, na ktoré poukázal prokurátor, lebo obžalovaný je držiteľom vodičského oprávnenia od 30. januára 2001 a za túto dlhú dobu sa dopustil iba dobrých priestupkov v doprave, ktoré sú menej závažným protiprávnym konaním a v danom prípade nesvedčia pre záver, že by v osobe obžalovaného sa jednalo o osobu so zjavným sklonom sústavne nedodržiavať právne predpisy na úseku cestnej premávky.

22.6. Krajský súd sa plne stotožnil so záverom okresného súdu, že u obžalovaného došlo spáchaním tohto trestného činu v jeho živote k zjavne ojedinelému vybočeniu z medzí zákona, i keď so závažnejším následkom v podobe ťažkej ujmy na zdraví poškodenej. Za daného stavu veci preto ani podľa názoru krajského súdu nie je namieste obžalovanému ukladať trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke v zmysle § 61 Tr. zák., čo i len na samej dolnej hranici jedného roka. Išlo by pre obžalovaného o trest neprímerane prísny, ktorý by nenapĺňal účel trestu sledovaný ust. § 34 Tr. zák., tu najmä z hľadiska individuálnej prevencie, pričom ak by mu bol uložený, mal by podstatný dopad aj na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Záverečné zhrnutie

23. Hodnotiac podmienky na dosiahnutie účelu trestu z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie dospel aj krajský súd k záveru, že trest uvedený vo výroku napadnutého rozsudku povedie k požadovanej náprave obžalovaného a bude postačovať aj na ochranu spoločnosti. Trest za protiprávne konanie bol uložený obžalovanému v súlade so zákonnými ustanoveniami, zohľadňuje charakter trestnej činnosti, samotnú osobu obžalovaného a krajský súd takto uložený trest považuje za spravodlivý a okolnostiam prípadu aj primeraný.

23.1. S poukazom na vyššie prezentované skutočnosti a právne úvahy dospel krajský súd k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol.

23.2. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyselne (§ 163 ods. 4, § 170 ods. 6 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.